

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Nota "Naar een nieuw financieel vangnet"

VOORSTEL

- voor het Kindpakket, het Participatiefonds en het maatwerkbudget de norm van 120% van het sociaal minimum vast te stellen
 - de besteding van het Kindpakket te evalueren en zo nodig de componenten onderling bij te stellen
 - met in achtneming van bovenstaande voor het overige de nota vaststellen
-

Nummer agendapunt:

Programma: 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Product en productnummer: 6.614.300

Portefeuillehouder: B. Tol

Behandelend ambtenaar: C. van Kollenburg/N. Kooiker

Afdeling: Dienstverlening

E-mail: c.vankollenburg@hetbildt.nl

Telefoonnummer: 0518-409233

Steldatum: 5 november 2014

Datum behandeling in raad: 18 december 2014

Status raadsvoorstel: Besluitvormend

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Nota "Naar een nieuw financieel vangnet"

VOORSTEL

- voor het Kindpakket, het Participatiefonds en het maatwerkbudget de norm van 120% van het sociaal minimum vast te stellen
- de besteding van het Kindpakket te evalueren en zo nodig de componenten onderling bij te stellen
- met in achtneming van bovenstaande voor het overige de nota vaststellen

INLEIDING

Voor u ligt de nota en een leeswijzer gemaakt door de Dienst SoZaWe (verder de Dienst). De nota "Naar een financieel vangnet" is de uitwerking van de in het beleidsplan "Sociaal domein in de praktijk" geformuleerde beleidskeuze:

"Er wordt een vangnet ingericht, waarin het huidige minimalbeleid en bijzondere bijstand worden opgenomen. In plaats van categorale inzet van de budgetten wordt een regeling uitgewerkt, gericht op het realiseren van maatwerk in financiële ondersteuning voor burgers". Deze nota ligt nu voor en wordt u ter vaststelling aangeboden.

De nota betreft nieuw armoedebeleid waarin transformatie en de bakens van Welzijn Nieuwe Stijl (bijv. ruimte voor de professional) is verweven. De inrichting van het vangnet is gericht op vernieuwing in het sociaal domein: de transformatie. Het gebiedsteam besluit dan ook over de toekenning van het maatwerkbudget en het kindpakket. Dit moet creatief en op maat worden ingezet, zonder beperkingen van bureaucratische regeltjes. Creativiteit en maatwerk zijn nl. niet in regels te vatten. Het gebiedsteam zit in het gezin en kent de situatie als geen ander. Daar ligt dan ook de verantwoordelijkheid. De decentralisatie en transformatie vragen ook van de gemeente en de beleidsmedewerkers een nieuwe houding. Loslaten, ruimte voor de professional en later evalueren.

Argumenten

Na de inleiding volgt hoofdstuk 2: "Achtergrond: een vangnet als voorwaarde voor vernieuwing". Daar wordt de aanleiding beschreven:

"De keuze voor de inrichting van een financieel vangnet maakt het noodzakelijk om het huidige minimabeleid te herzien. Daarvoor zijn meer redenen. Zo is uit de armoedemonitor (Kwiz) gebleken dat sommige regelingen niet altijd effectief zijn. Er is landelijk een pleidooi om steun voor kinderen te organiseren. En in de nieuwe Participatiewet is uitgangspunt dat categorale voorzieningen waaruit het minimabeleid nu voor een groot deel bestaat en zoals dat nu door de Dienst wordt uitgevoerd, niet meer zijn toegestaan. In plaats daarvan wordt gepleit voor de aanpak van het mogelijk maken van maatwerk, ook in financiële ondersteuning."

Hoofdstuk 3 beschrijft het huidige armoede beleid.

Hoofdstuk 4 vormt het nieuwe financiële vangnet dat bestaat uit een viertal regelingen:

- Bijzondere bijstand
- Het Maatwerkbudget gebiedsteams
- Een Participatiefonds
- Een Kindpakket

Voor een tweetal regelingen, het Participatiefonds en het Kindpakket stelt de Dienst één percentage voor (110% van het sociaal minimum) dat de toegang bepaalt. Echter, voor overige regelingen gelden andere normen. Het meest logisch is om alle regelingen in lijn van het Amendement van de raad van 9 oktober jl. te brengen, nl. 120%.

Hoofdstuk 5 gaat in op flankerend beleid, namelijk de collectieve ziektekostenverzekering.

Hoofdstuk 6 gaat in op begroting en financiering van het voorgestelde beleid.

De voor u liggende nota wordt in alle 7 gemeenten binnen de Dienst op dezelfde manier voorgelegd.

Kanttekeningen

In hoofdstuk 4 wordt aangegeven dat het Vangnet op individuele situaties moet worden gericht. Groepen die prioriteit behoeven volgens het Kwiz-(armoede)onderzoek zijn huishoudens met kinderen en langdurige minima. Voor de eerste groep is het Kindpakket ingericht. De tweede groep valt onder de component Bijzondere Bijstand van het nieuwe vangnet.

Het huidige minimabeleid biedt de mogelijkheid om per gemeente te differentiëren. Het Bildt heeft de bijdrageregeling 'Meedoen met de samenleving' op 120% gesteld in plaats van op 110%. Dit is ook mogelijk in dit financiële vangnet.

1.1 Het kindpakket kan toegepast worden voor 120 % van het sociaal minimum

In hoofdstuk 4 wordt één percentage voorgesteld voor (110% van het sociaal minimum) dat de toegang bepaalt tot het Kindpakket en het Participatiefonds. De Kinderombudsman heeft geadviseerd om deze doelgroep te bepalen op huishoudens met een besteedbaar inkomen van maximaal 120 % van het geldende sociale minimum. Het voorstel van de Dienst is dan ook strijdig met het advies van de Kinderombudsman en de insteek van het Amendement van de gemeenteraad op 9 oktober, waarin de toeslag huishoudelijk hulp werd bepaald voor 120 % van het sociaal minimum. Dit kan worden doorgetrokken naar het Kindpakket.

Bovendien is in de Bildtse gemeentelijke paragraaf 4.7 van het beleidsplan "Sociaal domein in de praktijk" bepaald dat er bijzondere aandacht voor kinderen is door toevoeging van de mogelijkheid maatwerk in natura, nadat voorliggende voorzieningen zijn uitgeput. In dit financieel Vangnet is een vorm van Kindpakket benoemd, waarbij voor de uitvoering van Bildts beleid gericht kan worden een doelgroep van de 120 % norm.

1.2 het maatwerkbudget en het Participatiefonds kan toegepast worden voor 120 % van het sociaal minimum

Het maatwerkbudget is alleen bedoeld voor volwassenen, ook alleenstaanden. Conform het voorgaande kan deze doelgroep en die van het Participatiefonds ook worden bepaald op een besteedbaar inkomen van maximaal 120 % van het geldende sociale minimum.

2.1 het Gebiedsteam zet het Kindpakket in zoals omschreven in de gemeentelijke paragraaf van het beleidsplan Sociaal Domein

De uitvoering van een van de vier componenten van dit Kindpakket (thuis) wordt bij de gebiedsteams belegd. De uitvoering door het Gebiedsteam is nabij, creatief en op maat en past bij de ruimte die de professional moet krijgen. Het betreft basisbenodigdheden in natura als kleding, schoeisel en een fiets en is verder beschreven in onze gemeentelijke paragraaf van het beleidsplan Sociaal Domein.

Hierin is vastgelegd dat het gebiedsteam moet beschikken over een knelpuntenbudget voor kinderen en waarom dat zo belangrijk is. Dit biedt mogelijkheden aan het gebiedsteam om creatieve oplossingen te vinden, waarbij de acceptatie, dan wel de participatie van het kind en de aansluiting bij andere kinderen wordt bevorderd. Hier staat de gemeente dicht bij de burger en kan de transformatie in maatwerk worden uitgevoerd.

De overige 3 componenten verlopen via de fondsen.

Deze vorm van maatwerk voor kinderen draagt bij aan de transformatie en de kwaliteit van de zorg voor kinderen.

2.2 De budgetverdeling over de 4 componenten van het Kindpakket moet worden geëvalueerd

De professional van het Gebiedsteam fungeert als doorgeefluik naar de fondsen. De fondsen zullen in 2015 alleen nog toekennen aan deelnemende gemeenten.

De samenwerking met de gemeenten en ook tussen de fondsen onderling is nieuw, omdat de fondsen eerst door de provincie in stand werden gehouden.

Het voordeel van overheveling van middelen naar deze fondsen is dat deze fondsen uit andere bronnen geld toevoegen.

Na een jaar zal moeten worden bekeken of de budgetverdeling over de 4 componenten realistisch is. Er zal moeten worden geëvalueerd wat het bereik is van de fondsen. Wanneer dit te weinig effect sorteert, moet het toegekende budget navenant worden aangepast over de 4 onderdelen.

Op basis van de evaluatie van 2015 dient de budgetverdeling over de 4 domeinen te worden afgestemd op de geconstateerde behoefte per domein.

Kortom, om de transformatie mogelijk te maken moeten oude patronen worden losgelaten. Er wordt een nieuwe houding van de professional verwacht en de gemeente moet de ruimte bieden. Dus loslaten en later evalueren.

Aanpak/organisatie

De aanpak en organisatie is in handen van de Dienst en bij het Gebiedsteam.

Financiële toelichting:

Verwezen wordt naar hoofdstuk 6 van de nota.

Communicatie:

De communicatie over de nieuwe regelingen wordt verzorgd door de Dienst.

Inspraak:

Na behandeling in het college wordt de nota ter inzage gelegd voor evt. reacties en ter kennisname naar de Wmo-adviesraad gestuurd.

BIJLAGEN

Leeswijzer behorende bij de nota
Nota "Naar een nieuw financieel vangnet"

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente het Bildt,

G. Krol (burgemeester),

R.C. Goeman (secretaris)

BESLUITBLAD

Besluitnummer:

BESLUIT:

De gemeenteraad van de gemeente het Bildt heeft, gelezen het voorstel van het college van 5 november 2014 besloten

- voor het Kindpakket en het maatwerkbudget de norm van 120% van het sociaal minimum vast te stellen
- de besteding van het Kindpakket te evalueren en zo nodig de componenten onderling bij te stellen
- met in achtneming van bovenstaande voor het overige de nota vast te stellen

DATUM: 18 DECEMBER 2014

PLAATS: ST.-ANNAPAROCHIE

Gemeenteraad van de gemeente het Bildt,

G. Krol (voorzitter),

F. Meijerink (griffier).

ADVIESNOTA

Onderwerp:	Vaststellen nota "Naar een nieuw financieel vangnet"	
Voorstel besluit van:	Gemeenteraad	
Mandaat:		
Steller:	Nynke Kooiker	
Afdeling:	Dienstverlening	
Datum:	05-11-2014	Verantwoordingsnummer: 6.614.300

Toetsing door: <i>Afdelingshoofd</i>	<i>Paraaf</i>	Overlegd met: Chris van Kollenburg Jantine Bouma
--	---------------	---

Kopie aan:	Nynke Kooiker Jantine Bouma Peggy de Greve Chris van Kollenburg
-------------------	--

Beleidsreferentie:	<ul style="list-style-type: none">• Beleidsplan "Sociaal domein in de praktijk"• Minimabeleid
---------------------------	--

Toetsing Inkoopbeleid:	☐ ja ☐ nee
-------------------------------	--

Collegebehandeling	S	B	W-H	W-T	W-B	Raadsbehandeling
Conform						☐ Agenderen ☐ Ter informatie
Bespreken						Datum raad:
v.k.a.						18 december 2014

Collegebesluit d.d.	
----------------------------	--

Voorstel:

1. voor het Kindpakket en het maatwerkbudget de norm van 120 % van het sociaal minimum vast te stellen
2. de besteding van het Kindpakket te evalueren en zo nodig de componenten onderling bij te stellen.
3. met in achtneming van bovenstaande voor het overige in te stemmen met de nota en ter vaststelling aanbieden aan de raad in zijn vergadering van 18 december 2014

Inleiding:

Voor u ligt de nota en een leeswijzer gemaakt door de Dienst SoZaWe (verder de Dienst). De nota "Naar een financieel vangnet" is de uitwerking van de in het beleidsplan "Sociaal domein in de praktijk" geformuleerde beleidskeuze:

"Er wordt een vangnet ingericht, waarin het huidige minimabeleid en bijzondere bijstand worden opgenomen. In plaats van categorale inzet van de budgetten wordt een regeling uitgewerkt, gericht op het realiseren van maatwerk in financiële ondersteuning voor burgers". Deze nota ligt nu voor en wordt aan de raad ter vaststelling aangeboden.

Deze nota betreft nieuw armoedebeleid waarin transformatie en de bakens van Welzijn Nieuwe Stijl (bijv. ruimte voor de professional) is verweven. De inrichting van het vangnet is gericht op vernieuwing in het sociaal domein: de transformatie. Het gebiedsteam besluit dan ook over de toekenning van het maatwerkbudget en het kindpakket.

Dit moet creatief en op maat worden ingezet, zonder beperkingen van bureaucratische regeltjes. Creativiteit en maatwerk zijn nl. niet in regels te vatten. Het gebiedsteam zit in het gezin en kent de situatie als geen ander. Daar ligt dan ook de verantwoordelijkheid. De decentralisatie en transformatie vragen ook van de gemeente en de beleidsmedewerkers een nieuwe houding. Loslaten, ruimte voor de professional en later evalueren.

Argumenten:

Na de inleiding volgt hoofdstuk 2: "Achtergrond: een vangnet als voorwaarde voor vernieuwing". Daar wordt de aanleiding beschreven:

"De keuze voor de inrichting van een financieel vangnet maakt het noodzakelijk om het huidige minimabeleid te herzien. Daarvoor zijn meer redenen. Zo is uit de armoedemonitor (Kwiz) gebleken dat sommige regelingen niet altijd effectief zijn. Er is landelijk een pleidooi om steun voor kinderen te organiseren. En in de nieuwe Participatiewet is uitgangspunt dat categorale voorzieningen waaruit het minimabeleid nu voor een groot deel bestaat en zoals dat nu door de Dienst wordt uitgevoerd, niet meer zijn toegestaan. In plaats daarvan wordt gepleit voor de aanpak van het mogelijk maken van maatwerk, ook in financiële ondersteuning."

Hoofdstuk 3 beschrijft het huidige armoede beleid.

Hoofdstuk 4 vormt het nieuwe financiële vangnet dat bestaat uit een viertal regelingen:

- Bijzondere bijstand
- Het Maatwerkbudget gebiedsteams
- Een Participatiefonds
- Een Kindpakket

Voor een tweetal regelingen, het Participatiefonds en het Kindpakket stelt de Dienst één percentage voor (110% van het sociaal minimum) dat de toegang bepaalt. Echter, voor overige regelingen gelden andere normen. Het meest logisch zou zijn om dit zoveel mogelijk in lijn van het Amendement van de raad van 9 oktober jl. te brengen, nl. 120 %.

Hoofdstuk 5 gaat in op flankerend beleid, namelijk de collectieve ziektekostenverzekering.

Hoofdstuk 6 gaat in op begroting en financiering van het voorgestelde beleid.

De voor u liggende nota wordt in alle 7 gemeenten binnen de Dienst op dezelfde manier voorgelegd.

Kanttekeningen:

In hoofdstuk 4 wordt aangegeven dat het vangnet op individuele situaties moet worden gericht. Groepen die prioriteit behoeven volgens het Kwiz-(armoede)onderzoek zijn huishoudens met kinderen en langdurige minima. Voor de eerste groep is het Kindpakket ingericht. De tweede groep valt onder de component Bijzondere Bijstand van het nieuwe vangnet.

Het huidige minimabeleid biedt de mogelijkheid om per gemeente te differentiëren. Het Bildt heeft de bijdrageregeling 'Meedoen met de samenleving' op 120% gesteld in plaats van op 110 %. Dit is ook mogelijk in dit financiële vangnet.

1.1 Het kindpakket kan toegepast worden voor 120 % van het sociaal minimum

In hoofdstuk 4 wordt één percentage voorgesteld voor (110% van het sociaal minimum) dat de toegang bepaalt tot het Kindpakket en het Participatiefonds. De Kinderombudsman heeft geadviseerd om deze doelgroep te bepalen op huishoudens met een besteedbaar inkomen van maximaal 120 % van het geldende sociale minimum. Het voorstel van de Dienst is dan ook strijdig met het advies van de Kinderombudsman en de insteek van het Amendement van de gemeenteraad op 9 oktober, waarin de toeslag huishoudelijk hulp werd bepaald voor 120 % van het sociaal minimum. Dit kan worden doorgetrokken naar het Kindpakket.

Bovendien is in de Bildtse gemeentelijke paragraaf 4.7 van het beleidsplan "Sociaal domein in de praktijk" bepaald dat er bijzondere aandacht voor kinderen is door toevoeging van de mogelijkheid maatwerk in natura, nadat voorliggende voorzieningen zijn uitgeput. In dit financieel Vangnet is een vorm van Kindpakket benoemd, waarbij voor de uitvoering van Bildts beleid gericht kan worden een doelgroep van de 120 % norm.

1.2 het maatwerkbudget kan toegepast worden voor 120 % van het sociaal minimum

Dit maatwerkbudget is alleen bedoeld voor volwassenen, ook alleenstaanden. Conform het voorgaande kan de doelgroep ook hier worden bepaald op een besteedbaar inkomen van maximaal 120 % van het geldende sociale minimum.

2.1 het Gebiedsteam zet het Kindpakket in zoals omschreven in de gemeentelijke paragraaf van het beleidsplan Sociaal Domein

De uitvoering van een van de vier componenten van dit Kindpakket (thuis) wordt bij de gebiedsteams belegd. De uitvoering door het Gebiedsteam is nabij, creatief en op maat en past bij de ruimte die de professional moet krijgen. Het betreft basisbenodigdheden in natura als kleding, schoeisel en een fiets en is verder beschreven in onze gemeentelijke paragraaf van het beleidsplan Sociaal Domein.

Hierin is vastgelegd dat het gebiedsteam moet beschikken over een knelpuntenbudget voor kinderen en waarom dat zo belangrijk is. Dit biedt mogelijkheden aan het gebiedsteam om

creatieve oplossingen te vinden, waarbij de acceptatie, dan wel de participatie van het kind en de aansluiting bij andere kinderen wordt bevorderd. Hier staat de gemeente dicht bij de burger en kan de transformatie in maatwerk worden uitgevoerd.

De overige 3 componenten verlopen via de fondsen.

Deze vorm van maatwerk voor kinderen draagt bij aan de transformatie en de kwaliteit van de zorg voor kinderen.

2.2 De budgetverdeling over de 4 componenten van het Kindpakket moet worden geëvalueerd

De professional van het Gebiedsteam fungeert als doorgeefluik naar de fondsen. De fondsen zullen in 2015 alleen nog toekennen aan deelnemende gemeenten.

De samenwerking met de gemeenten en ook tussen de fondsen onderling is nieuw, omdat de fondsen eerst door de provincie in stand werden gehouden.

Het voordeel van overheveling van middelen naar deze fondsen is dat deze fondsen uit andere bronnen geld toevoegen.

Na een jaar zal moeten worden bekeken of de budgetverdeling over de 4 componenten realistisch is. Er zal moeten worden geëvalueerd wat het bereik is van de fondsen. Wanneer dit te weinig effect sorteert, moet het toegekende budget navenant worden aangepast over de 4 onderdelen.

Op basis van de evaluatie van 2015 dient de budgetverdeling over de 4 domeinen te worden afgestemd op de geconstateerde behoefte per domein.

Kortom, om de transformatie mogelijk te maken moeten oude patronen worden losgelaten. Er wordt een nieuwe houding van de professional verwacht en de gemeente moet de ruimte bieden. Dus loslaten en later evalueren.

Financiële toelichting:

Verwezen wordt naar hoofdstuk 6 van de nota.

Communicatie:

De communicatie over de nieuwe regelingen wordt verzorgd door de Dienst.

Inspraak:

Na behandeling in het college wordt de nota ter inzage gelegd voor evt. reacties en ter kennisname naar de Wmo-adviesraad gestuurd.

Uitvoering:

Na vaststelling door de raad zorgt de Dienst en het gebiedsteam voor de uitvoering.

Bijlagen:

Leeswijzer behorende bij de nota

Nota "Naar een nieuw financieel vangnet"